

MAASTRICHTDIGITAAL.COM

TWEEMAANDELIJKS MAGAZINE

Foto : Jeroen Drummen

De zinkwitstaking 1929 Fotografen aan het woord
Literair Perelke Straat uitgelicht: De Kommel
Foto van de maand en meer .....

Inhoud

Junii 2018 | 9e editie

- 3 Maastricht Digitaal
- 3 Facebook
- 4 Tiny Feij
- 11 Markt, Ruud Keijmis
- 12 Foto van de maand februari
- 14 Fotograaf aan het woord
- 17 Reactie op facebook
- 17 Foto van facebook
- 18 Foto van de maand maart
- 20 Oud en nieuw
- 21 Ondergronds, Rob Heckers
- 22 Beeld in de stad
- 23 Perelke vaan Har Lamkin
- 24 Fotograaf aan het woord
- 27 Helpoort, Willie Lion
- 28 Straat nader bekeken
- 30 Museumnacht
- 32 Jouw foto op de cover

Colofon

Maastrichtdigitaal.com

E: info@maastrichtdigitaal.com

Redactie: John Vriezelaar,
John Kerkhofs, Han Kluijt, Sjeng
Kruijntjens, Stefan Jansen

Vormgeving : John Vriezelaar

Foto's in deze editie: Henk Satijn, Jan
Bakker, Hens Siezenis, Herman Langen,
Anja Coolen, Philomene Hitz, Leroy
Dassen, Rosi Janssen, Rob Heckers,
Koos Wijnants, Alain Paulissen, Patrick
Leenders, Marlou Nijpels, Bea Pletzers,
Felix Stols, Staf vd Heijden, John
Kerkhofs, Jean Luijten, Willie Lion,
Conique op den Camp

MAASTRICHT DIGITAAL

Dit is de derde editie van het twee maandelijks magazine van Maastricht Digitaal van 2018. In ons magazine kennen wij een aantal vaste rubrieken. Daarnaast zijn wij altijd op zoek naar interessante informatie die past bij Maastricht Digitaal. Denk je dat een bepaald onderwerp wellicht interessant is om in een volgende editie op te nemen? Stuur dan een mail naar :

info@maastrichtdigitaal.com.

"Er zijn veel reacties geplaatst op de pagina die wij gemaakt hebben over Johnny Blenco"

Onze website groeit nog steeds. Met enige regelmaat plaatsen wij weer nieuwe artikelen en krijgen wij ook mooie foto's van onze bezoekers doorgestuurd. En daar kunnen wij dan in verschillende rubrieken van onze website weer pagina's aan toe voegen.

Recente voorbeelden daarvan zijn pagina's in onze rubriek "Fotografen en hun kijk op Maastricht" waar al menig fotograaf van onze stad een eigen pagina heeft gekregen. En wat te denken van de mooie foto albums die wij hebben gekregen van Jeroen Drummen en John Kerkhofs waarin zij de afgelopen Heiligdomsvaart mooi in beeld hebben gebracht.

Verder zijn we weer aan de slag geweest met een nieuw video interview, dit keer was Sjef Zwackhalen in gesprek met Tiny Feij. Daarbij ging het niet alleen over de website van Tiny (www.reubesop.nl) maar ook over allerlei zaken over Maastricht.

Al met al weer allemaal activiteiten die onze website verder laten groeien.

FACEBOOK

Onze facebook pagina is ook constant in beweging. We zien regelmatig leuke reacties terug op de artikelen die wij plaatsen.

Verder hebben wij een tweede pagina gemaakt, dit keer over Johnny Blenco. Hij is in 2018 jaar geworden. En tevens is het in 2018 45 jaar geleden dat zijn LP "Op 't Vriethof op 'n baank" uit kwam. Voor ons reden om daar een pagina voor te maken waarop iedereen die hem een warm hart toedraagt een

reactie kan geven. En het is mooi om te zien hoeveel reacties er gegeven zijn op deze pagina voor zijn verjaardag.

Maar daarnaast zullen wij ook die pagina telkens aanvullen met nieuwe artikelen waarbij we ook veel van zijn muziek zullen plaatsen.

En wie weet, wellicht dat we ook pagina's zullen maken van andere bekende Maastrichtse artiesten.

*Achter de Molens;
Alain Paulissen*

DE WAARHEID
INZAKE DE
MAASTRICHTSCHE SCHIETPARTIJ

328

OP
16 OCTOBER
1929

De Zinkwitstaking van 1929
Bijzonder Maastricht door Tiny Feij

JAN
1929

DE PROVOCATIES VAN
KATHOLIEKE ZIJDE BEWEZEN

DOOR:
W. DROP

LID VAN DE TWEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

UITGEGEVEN DOOR DE SOC. DEM. ARBEIDERSPARTIJ IN NEDERLAND
EN HET NED. VERBOND VAN VAKVEREENIGINGEN.

5 CENT

arb. Aankomende / Conflicten

Foto : RHCL

Bijzonder Maastricht door Tiny Feij

De Zinkwitstaking van 1929

De 'Maastrichtse Zinkwit Maatschappij', in Maastricht kortweg 'De Zinkwit' genoemd, was een fabriek waar zinkwit geproduceerd werd. Zinkwit was een zeer gewilde kleurstof in verf en rubber. In 1929 brak er een staking uit op deze Maastrichtse fabriek aan de Franciscus Romanusweg. 'De Zinkwit' had geen goede naam bij de arbeiders. Wie aan de ovens werkte waarin de kalksteen werd verhit, deed zwaar en vuil werk tegen een laag loon en werkte praktisch in de openlucht. Alleen een dak bood enige bescherming tegen de weersinvloeden, zijmuren waren er niet. Ongeveer één gulden veertig per dag was het loon en dat was zelfs in die tijd een hongerloontje! Het bedrijf zelf verdiende miljoenen .....

Toen dan ook op 22 juli 1929 een paar arbeiders ontslagen werden was dat de druppel die de emmer deed overlopen. Wat was er gebeurd?

De nachtploeg van zaterdag op zondag hield gewoonlijk wat vroeger op met werken om de ovens schoon te maken. Op die dag waren ze een half uur vroeger klaar en gingen naar huis inplaats van daar staan duimendraaien. Een van de bedrijfsingenieurs, ing. Lotens, had dit toevallig gezien en gerapporteerd aan de directie. Het gevolg was dat op de maandag erna zes arbeiders van deze ploeg ontslagen werden en de rest beboet. Maar dat werd door de andere werklui niet geaccepteerd en er werd gestaakt. In het begin alleen op de afdeling van de ontslagen werknemers, later staakte het hele bedrijf.

Nu woedde er in die tijd een felle strijd tussen de katholieke vakbond en de socialistische vakbond. Jammer voor de bonden dat géén van beide vakbonden door de directie van de Zinkwit erkend en geaccepteerd werd. Het was zelfs zo dat, wanneer het lidmaatschap van een van beide vakbonden ontdekt werd, er ontslag volgde. Van de 6 ontslagen arbeiders waren er 5 aangesloten bij de socialistische vakbond 'De Modernen'. Dit kon geen toeval zijn, dacht men .....

In het begin stonden de beide bonden achter de stakers. Dat bleef zo totdat de katholieke bond St. Willibrordus van de directie van de Zinkwit gedaan kreeg om alléén het lidmaatschap van hún katholieke organisatie te erkennen. Wilden de werklui zich organiseren dan moesten ze lid worden van de katholieke bond of er volgde ontslag. Met andere woorden: de arbeiders van de Zinkwit hadden geen keuze meer!

Na deze "overwinning" riep de katholieke vakbond St. Willibrordus haar leden op om de staking te beëindigen en het werk op 25 juli te hervatten. Veel stakers voelden zich verraden! De maat was helemaal vol toen Piet Kaanen, hoofdbestuurder van de katholieke bond, begon met werkwilligen te ronselen. Wie daar intrapte werd door de andere arbeiders beschouwd als onderkruiper en uitgescholden voor "duikboot". Er werd zelfs een liedje op gemaakt:

*Om duikboot te wezen
om duikboot te zijn
Moet je bij de katholieke (de blauwe)
verenigd zijn.*

*En Steegmans mèt z'ne klöppel
en Riga mèt zie biel
Die wèlle us koume liere
wat de tien gebooje zien.*

Foto's : RHCL

Arbeiders die zich lieten overhalen weer te gaan werken, hadden als stakingsbrekers geen leven. Ze werden beschouwd als verraders. Deze "duikboten" moesten voor hun eigen veiligheid vrezen en hebben wekenlang in de fabriek moeten bivakkeren. Naar huis gaan was te gevaarlijk want buiten de fabriek werden ze opgewacht door stakers en die sprongen niet zachtzinnig om met verraders! Ook de gezinnen van de werkwilligen hadden het hard te verduren. Scheldpartijen waren geen uitzondering, ramen en deuren werden vaak vernield. Het ergste was dat hele families uitelkaar gedreven werden doordat er stakers en duikboten in dezelfde familie voorkwamen. Het is bekend dat de kloof bij sommige families zo diep was dat ze vijftig jaar na de staking nog niet met elkaar spraken.

Je zou het niet verwachten maar de geestelijkheid in Maastricht had ook te maken met de staking. Aalmoezenier Steegmans (zie liedje) was aalmoezenier van de arbeid en nam als zodanig deel aan de besprekingen met de directie en de stakers. Hij kwam een aantal keren een mis opdragen voor de werkwilligen in de kantine van de fabriek. Dat heeft hij geweten! Heel Maastricht sprak er schande van! Ook kapelaan Riga van de O.L.V.-parochie (zie liedje) was nauw verbonden met de staking. Hij was geestelijk leider van de Katholieke Jeugdbewegingen "De jonge wacht" en "De jonge werkman" en aarzelde geen moment om deze jongeren in te zetten bij dit conflict, waarover later.

De maanden juli, augustus en de helft van september gingen voorbij zonder dat de werkwilligen ook maar één keer thuis geslapen hadden. Dit kon zo niet langer doorgaan. Op 14 september werden de werkwillige (katholieke) arbeiders onder begeleiding van politie en marechaussee en onder groot gejoel van een menigte stakers voor het eerst naar huis gebracht. En de dag erna weer opgehaald om naar de fabriek te gaan en ook weer thuis gebracht. Dit gebeurde voortaan iedere dag.

Ondertussen gingen de relletjes in Maastricht door. Iedere dag stond een grote groep mensen de werkwilligen op te wachten. Niet alleen stakers, ook veel nieuwsgierige inwoners. De stakers waren er vaak met vrouw en kinderen. Naar het schijnt waren ook deze vrouwen niet voor de poes. Zij waren veel vinniger dan hun mannen, voor niemand bang en gebruikten als het moest hun nagels als wapen.

Er werd ook gescholden, maar wee degene die het scheldwoord 'duikboot' gebruikte! Die werd ogenblikkelijk door de politie op de bon geslingerd. Ook tegen stenengooiers werd opgetreden.

De stakers van de Nederlandse Vereniging van Fabrieksarbeiders tijdens de staking in 1929.

Foto : RHCL

Op een gegeven moment riep de sterk tegen de socialisten gekante kapelaan Riga de hulp in van katholieke jongeren, de leden van "De jonge werkmán" en "De jonge wacht". Zij dienden als morele steun en moesten de werkwilligen van en naar de Zinkwit begeleiden. Of de steun louter en alleen "moreel" was en zich niet heeft uitgebreid tot knokpartijen valt te betwijfelen als je de verhalen hoort die in Maastricht de ronde deden. Verhalen over geestelijken, die voorop gingen met het kruis en gevolgd werden door andere geestelijken en door studenten met knuppels. De Maastrichtenaren hadden voor deze groep een mooie naam: de "Duikbotenbeschermingsbrigade".

Volgens de kranten had ook kapelaan Riga een stok bij zich, een zogenaamde alpenstok als hij mee in de stoet liep ..... Of hij er ooit iets mee gedaan heeft is niet bekend.

De staking duurde voort en kwam op 16 Oktober tot een uitbarsting. Katholieke agenten besloten namelijk eigenhandig een eind aan de staking te maken. Negen politie-agenten stelden zich verdekt op in de vestingwerken. Op de Statensingel, bij de afslag naar de Capucijnenstraat waar één van de stakingsbrekers woonde, stond zoals gewoonlijk een grote joelende menigte. Plotseling begon de politie vanuit het niets met scherp te schieten. De marechaussee, die de werkwilligen begeleidde begon eveneens te schieten.

De Jaer, een jonge mijnwerker die niets met de stakers te maken had en daar was om zijn familie te bezoeken, werd in zijn been getroffen. Hubert Beckers rende naar de gewonde toe om hem te helpen en werd door drie kogels dodelijk getroffen terwijl hij zich voorover boog om de gewonde te ondersteunen. Het lukraak schieten ging maar door. Agent Mathias Houben werd in zijn borst getroffen en overleed een paar dagen later. Verder werden nog een marechaussee en zeker zes burgers door kogels geraakt. Het rapport, waaruit men kon concluderen dat de schietpartij de schuld van de politie was werd geheimgehouden en de schutters, die de dodelijke schoten losten zijn nooit vervolgd. Een socialistisch kamerlid (SDAP) genaamd W.Drop heeft nog geprobeerd om de zaak tot op de bodem uittezoeken, maar dat is hem niet gelukt! De meeste Maastrichtenaren hebben zodoende de juiste toedracht nooit geweten .....

Links : de begrafenis van agent Houben

Foto : RHCL

Rechts : de begrafenis van arbeider Hubert Beckers

Foto : RHCL

TOT SLOT

Zinkwitstaking 1929

Tot slot, de zinkwitstaking van 1929 was het hoogtepunt van de strijd tussen de katholieke en socialistische vakbeweging in Maastricht. De Maastrichtse bevolking leefde heel erg mee met de stakers. Praktisch iedereen steunde de staking. In de café's stonden collectebussen en vrijwilligers gingen rond om geld op te halen om aan de stakers uit te keren. Maastricht liet zich toen van zijn beste zijde zien!

Tiny Feij

Bronnen:

- "De Zinkwitstaking 1929" door Stichting Werkgroep Geschiedenis Arbeidersbeweging Limbug*
- "Een eeuw modern kapitalisme" door M.Ubachs*
- VARA-programma "De Strijd aflevering De Staking" uitgezonden 10-6- 2016*
- Aantekeningen van broeder Ananias de Vries*
- De Maasbode" van 21 Augustus 1929*
- Limburgs Erfgoed*
- RHCL*

Een prachtige en sfeervolle foto van Patrick Leenders vanuit de Onze Lieve Vrouwe Basiliek

---

FOTO VAN DE MAAND

APRIL 2018 : DE AWW BRÖGK

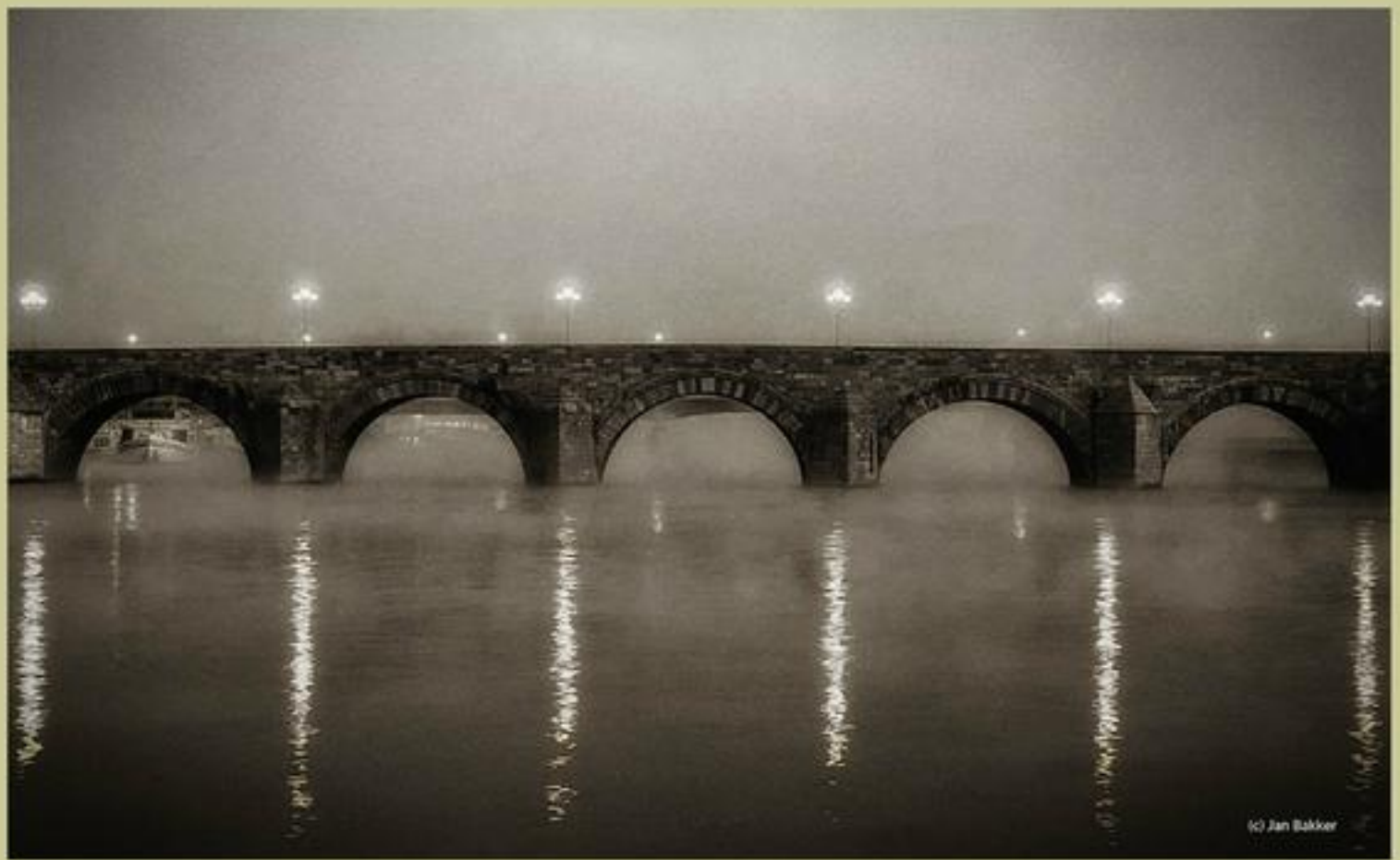
Het thema voor de maand april 2018 was De Aw Brögk. Een thema waar wij heel veel inzendingen op kregen. Er zijn weer twee foto's die de titel foto van de maand hebben gekregen. De foto van Marlou Nijpels heeft de meeste likes gekregen van onze bezoekers. De redactie keuze ging naar de foto van Jan Bakker.

Marlou en Jan : proficiat!

Marlou maakte een heel mooie foto van de Aw Brögk met mooie zonnestralen. Een foto als een schilderij.

© Jan Bakker

De redactie keuze ging naar deze foto van Jan Bakker : een foto in zwart wit met een heel sfeervol beeld van de Aw Brögk.

*Enkele inzendingen voor het
thema De Aw Brögk*

Bea Pletzers

Felix Stols

Staf van der Heijden

John Kerkhofs

Jean Luijten

Maastricht vroeger en nu

Sint Amorsplein

FOTOGRAAF AAN HET WOORD

Willie Lion

We zien vaak foto's van hem voorbijkomen op de facebookpagina : "Us sjoen Mestreech". Tijd om eens nader kennis te maken met :

Willie Lion

*"Mijn doel :
foto's van ons
eigen mooie
Maastricht
maken"*

Mijn naam is Willie Lion ben 46 jaar oud met een dochter van bijna 18, en een van mijn grootste hobby's is fotograferen.

Oorspronkelijk ben ik van beroep brood en banket bakker maar door omstandigheden ben ik daar voor afgekeurd geworden en ben ik me toe gaan leggen op het fotograferen. Thuis zitten is me snel gaan vervelen. Wat is mijn doel van het fotograferen : dat is om met mijn collega van de facebook pagina "Us sjoen Mestreech" foto's van ons eigen mooie Maastricht en omgeving met u als kijker te kunnen delen samen met een stukje geschiedenis die wat dan wat meer verteld dan dat alleen de foto doet.

Willie en Maastricht Digitaal

Willie heeft op de website van Maastricht Digitaal zijn eigen pagina in de rubriek: Fotografen en hun kijk op Maastricht". Zijn fotoalbum is inmiddels al meer dan 100 keer bekeken.

"Ik hoop dat ik nog lang van deze hobby mag genieten"

Maar buiten de eerder genoemde pagina heb ik ook nog een eigen facebook pagina waar ik zoveel mogelijk de evenementen in Maastricht bezoek en ook daar weer de foto's van publiceer deze pagina is genoemd evenementen fotografie Mestreech. Er zijn namelijk nog zoveel mooie plekjes die ook ik als Maastrichtenaar nog niet ken en heb leren kennen dank zij het fotograferen. Alwaar ik mijn rust in vind, en de waardering van de mensen die de foto's liken en commentaar op geven. Zelf heb ik met mijn foto's tot tweemaal toe mogen staan in het jaarboek van Maastricht wat voor mij een van de mooiste dingen was waar ik mijn foto's in kon tonen. Ik hoop dat ik nog lang van deze hobby mag genieten en de foto's met jullie mag delen.

Nu op het moment ben ik me erg aan het toeleggen op de oorlog van in Maastricht en probeer ik de monumenten, plaquettes en graven in beeld te brengen.

FOTO'S VAN WILLIE UITGELICHT

VOGELSTRUJIS

« Een sfeervolle avondopname van een van de meest bekende terrassen in Maastricht : de Vogelstruijs aan het Vrijthof. De mooie kleurengloed maakt dit tot een mooi plaatje. Je krijgt gewoon zin om op het terras te gaan zitten

ROZEN

« Rozen in de voorgrond met een goed gekozen balans in scherpte / onscherpte. Een sereen beeld. Zonder te weten waar of wanneer dit is laten de rozen zien dat het een bijzondere gebeurtenis moet zijn.

KRUIS

« Een bijzonder standpunt dat maakt dat het kruis mooi richting de zonnige hemel rijst. Het licht maakt het beeld compleet.

VOLG JIJ ONS AL?

REACTIES OP
FACEBOOK

Op facebook volgen veel reacties op artikelen die wij plaatsen. In deze rubriek plaatsen wij altijd een reactie die ons opviel. Deze keer een mooi compliment voor onze website en faookpagina van Helen Janssen die in California woont:

Love your beautifull pictures from mijn geboortestad Maastricht!!Het stukske Nederland dat het schoenste is, dat whet oach niemand, allein de Zuderling dee Limburg leef heet..En doar die jaure heen is Limburg oanbesliss "Het stukse Nederland dat het "schoenste is"Sorry if my language is not good enough, left Maastricht in 1955. and live here in California sinds then.Hartelijk bedankt again for all your beautifull pictures.

FOTO VAN
FACEBOOK

Op facebook worden heel wat foto's gedeeld van Maastricht. Wij zullen in onze volgende edities steeds een bijzondere foto plaatsen die wij gevonden hebben op facebook. Deze keer : een prachtige ultra groothoek opname van Chateau Neercanne gemaakt door Henk Satijn.

WINGEWESTE (DE BOERE)

Tien wingeweste roontelum;
de boere zoegezag
Brachte Mestreech altied de vreet
en hele braaf de wach
Zie waore 't,
vaan wee dee grutse pauw Mestreech
zien good bourgondisch leve
en sjieke vere kreeg

D'N INGEL

Op 29 maart 2018 vond de opening plaats van de Groene Loper. Op de plaats waar vroeger de drukke A2 een barriere vormde waardoor stadsdelen van elkaar gescheiden werden, is nu een mooie wandel / fietsroute ontstaan. Koning Willem Alexander verrichtte de officiële opening. Daarbij werd ook het beeld "d'n Ingel van Mestreech" onthuld, de identificatie van menig Maastrichtenaar met zijn stad. Het beeld is gemaakt door Wil van der Laan. Hij zegt er zelf over : "In het beeld zitten elegantie, zwierigheid en verleiding, net als in de stad Maastricht".

Conique op den Camp maakte een mooie serie foto's van het nieuwe beeld van Maastricht.

*De Noodkist gaat op weg
in de ommegang tijdens
de Heiligdomsvaart*

Foto : John Kerkhofs

FOTO VAN DE MAAND

MEI 2018, FALIEZUSTERSPARK

Het thema voor de maand Mei 2018 was Faliezusterspark, een van de meest schilderachtige plekjes in onze stad. En dat niet alleen wij daar zo over denken wees het grote aantal inzendingen uit. Als redactie kregen we 94 foto's waaruit wij een keuze voor de foto van de maand mochten maken. Uiteindelijk is de foto met de meeste likes de foto van Hens Siezenis geworden. De reactiekeuze ging naar de foto van Anja Coolen.

Hens en Anja: proficiat!

De foto van Hens Siezenis kreeg de meeste likes van onze bezoekers. Een foto met een aparte bewerking die eens een andere kijk geeft op de Pater Vincktoeren

De redactie keuze ging naar de foto van Anja Coolen waarbij het ene monument voor het andere zit.

Onderstaand enkele inzendingen voor het thema :

Herman Langen

Philomene Hitz

Leroy Dassen

Rosi Janssen

STRAAT UITGELICHT: DE KOMMEL

De Kommel is een straat in het centrum van Maastricht. De straat wordt gedomineerd door een drietal grote kloostercomplexen, waarvan er nog twee als zodanig in gebruik zijn. De ongeveer 200 meter lange straat telt acht rijksmonumenten, maar de helft daarvan heeft een andere straat als hoofdadres. De naam Kommel komt al in de middeleeuwen voor en werd toen gebruikt voor een groter gebied rond de huidige Kommel, Calvariestraat en Abtstraat. De naam is waarschijnlijk afgeleid van de Latijnse term terra commendatus, geschonken land. In Maastricht bestond een bisschopskommel en een proostenkommel. De eerste, tussen de Jeker en de Tongerseweg, behoorde aan de bisschop van Luik. De proostenkommel behoorde tot de Proosdij van Sint-Servaas. De vroeger veel genoemde verklaring dat Kommel van het Latijnse cumulus (hoogte) zou zijn afgeleid, is waarschijnlijk onjuist, ook al vanwege het feit dat er sprake is van een hoge en lage kommeling.

Bron :

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Kommel_\(Maastricht\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Kommel_(Maastricht))

Vanaf circa 1375 werd het gebied door de bouw van de tweede middeleeuwse stadsmuur bij de ommuurde stad gevoegd. In 1436 bood een zekere Egidius van Elderen enkele huizen met tuinen aan de Kommel aan de kruisheren aan, die er twee jaar later een klooster vestigden. Tegenover de kruisheren maakten eeuwenlang (en nog steeds) vrouwen de dienst uit. Uiterlijk in 1574, maar mogelijk al eerder, werd hier het refugiehuis van de Abdij van Herkenrode gebouwd. Op de hoek van de Kommel en de Brusselsestraat zou in de middeleeuwen het Sint-Nicolaasgasthuis gelegen hebben. Het gasthuis, was waarschijnlijk al in 1584 afgebroken. Aan de oostzijde van de hoek Brusselsestraat lag de leube van het gilde of ambacht van de gardeniers, het Sint-Urbanusgilde. In 1794 werd Maastricht veroverd door het Franse revolutionaire leger onder leiding van generaal Kléber. Enkele jaren later werden alle kloosters in de geannexeerde gebieden opgeheven, dus ook het Kruisherenklooster. Het kloostercomplex werd onder andere gebruikt als munitie- en kledingmagazijn, kazerne en garnizoensbakkerij, en van 1897 tot 1981 als Rijkslandbouwproefstation. Kerk en klooster werd eind 19e, begin 20e eeuw ingrijpend gerestaureerd. In 2000 werd het complex verkocht aan een hotelondernemer die er een luxehotel in vestigde, het Kruisherenhotel. Aan de overkant van de straat bleven vrouwen de dienst uitmaken. De Refugie van Herkenrode was al in 1774 door de abdis van de hand gedaan. In 1873 kochten de Liefdezusters van de Heilige Carolus Borromeus het gebouw en breidden hier hun klooster uit. Aan de zuidzijde van de Refugie, waar eertijds kazernes hadden gestaan, vestigden zich in 1853 de Zusters van Sint-Jozef. Vanaf 1989 is hier het Katholiek Evangelisatiecentrum De Kommel gevestigd. In 1962 werd ten behoeve van de verkeersdoorstroming de noordwestwand van de straat gesloopt, waardoor deze bij de aansluiting op de Brusselsestraat bijna dubbel zo breed werd.

Komplemint
vaan òppe Uriethof
in Mestreech !

FOTOGRAAF AAN HET WOORD

Rob Heckers

Hij heeft zich toegelegd op de fotografie van "ondergronds" Maastricht en heeft in de loop der jaren zijn techniek steeds verfijnd. Tijd om eens nader kennis te maken met het ondergrondse Maastricht van :

Rob Heckers

"Het is een hobby in een hobby"

Mijn naam is Rob Heckers. Ik ben geboren en getogen in Maastricht en wel in de binnenstad. Geboren, opgegroeid en woonachtig in een van de bekendste huizen van Maastricht.

Vanaf mijn jeugd ben ik bezig met fotografie. Ik had het geluk dat mijn ouders het inzicht hadden om mij daar in te stimuleren en daardoor had ik al vroeg een goede camera. Maar ook andere zaken hadden mijn interesse. Zolang als ik me kan herinneren had de St. Pietersberg, en speciaal het ondergrondse, een grote aantrekkingskracht op me. Al op de lagere school trok ik met een vriendje die op St. Pieter woonde naar "de Berg". Steeds een stukje verder totdat ik de gehele berg kenden.

Rob en Maastricht Digitaal

Rob heeft op de website van Maastricht Digitaal zijn eigen pagina in de rubriek: Fotografen en hun kijk op Maastricht". Zijn fotoalbum is inmiddels al meer dan 240 keer bekeken.

Deze belangstelling voor het berglopen [zo noemt men het lopen in ondergrondse kalksteengroeven] is altijd gebleven en heeft altijd een leidende rol in mijn leven gespeeld. Ergens eind jaren '70 leerde ik iemand kennen die ook bergloper was en mijn passie voor fotografie deelde. Als snel kwamen we op het idee om ondergronds te gaan fotograferen. Als we genoeg geld bijeen hadden geschraapt om een fotorolletje te kopen gingen we op pad en gingen we dingen uitproberen en werden de foto's ontwikkeld en afgedrukt in mijn eigen donkere kamer. Meestal was het resultaat matig en waren we blij als we een of twee goede foto's hadden. Helaas verwaterde deze samenwerking. Pas heel veel later toen de digitale fotografie volwassen werd kocht ik een digitale camera en zag meteen de potentie voor ondergronds fotograferen. Je kon tenslotte meteen zien of je foto "iets" was of niet. Iets dat ik me in de analoge tijd meer dan eens gewenst had tot mijn beschikking te hebben.

Nu ik deze nieuwe techniek tot mijn beschikking had ging ik weer vaker ondergronds fotograferen. Maar ook met de nieuwe techniek was het een kwestie van vallen en opstaan. Maar voor mij hoort dat bij de uitdaging van het maken van een goede foto. De techniek interesseert soms meer dan het eindresultaat en als ik iets onder de knie heb ga ik weer iets anders proberen. Zo blijft het een uitdaging. Ondergronds fotograferen behoort niet tot de meest makkelijke disciplines en zo heb ik door de jaren heen een heel eigen techniek ontwikkeld. Het ontbreken van hulp was echter lange tijd een struikelblok. Ondanks dat ik vele bergloop vrienden heb en iemand vinden om een tocht door een groeve te maken in de regel geen probleem is, is het vinden van iemand die je helpt met slepen van materiaal en het opzetten ervan een heel ander verhaal. De meesten willen je wel helpen maar bedanken vervolgens voor een tweede keer. Iets wat ik wel begrijp want voor de gemiddelde bergloper die niet bezig is met fotografie en gewoon een leuke avond wil hebben, is het natuurlijk saai om de hele tijd stil te staan. Daar heb ik begrip voor. Begin jaren '90 leerde ik Jacques Konings kennen en sindsdien hebben wij ontelbare ondergrondse tochten ondernomen en genoeg meegemaakt om er een boek over te schrijven, en misschien gebeurt dat nog wel eens een keer. Jacques ontpopte zich tot een prima fotoassistent en samen hebben we verschillende technieken uitgeprobeerd. Eerst met een hele boel lampen, toen met maar een lamp en multibelichtingen, flitsfotografie een grote schijnwerper en toen het echt niet anders kon met theelichtjes. Alles had zijn voor en tegen en elke keer wat het weer uitproberen wat wel en wat niet werkte. Jacques is inmiddels een onmisbare hulp geworden en niet alleen omdat zijn onafscheidelijke hoed vaak goed van pas kwam bij het bedekken van de lens tijdens lange opnamen.

Vaak werken we onder moeilijke omstandigheden in kleine ruimten waar het moeilijk is om het gehele beeld erop te krijgen en staan we letterlijk met de rug tegen de muur. Dan geeft het des te meer voldoening als een opname lukt. En eigenlijk lukken alle opnamen want we hebben inmiddels genoeg ervaring opgedaan om van te voren te weten of iets werkt of niet.

ROB HECKERS

Aangezien mijn foto's steeds beter werden begon ik me af te vragen wat ik ermee moest en wilde ik ze graag delen met anderen. Sinds een aantal jaren geef ik in beperkte oplage een kalender met groeve foto's uit. Dat is inmiddels een collectors-item geworden want de oplage is werkelijk in een paar dagen weg. Hierdoor werden mijn foto's in de groevenwereld bekender en bekender en tegenwoordig wordt ik ook steeds vaker uitgenodigd door groeve eigenaren, of groeve beheerders, om hun groeve te fotograferen en inmiddels zijn we met een aantal projecten in verschillende groeven bezig. We kunnen dus nog even vooruit. Ik noem mij inmiddels een ondergrondse landschapsfotograaf. Vaak loop ik ondergronds rond, zonder camera, en zie ik allerlei landschappen die ik later ga fotograferen. We zijn dan ook nooit opzoek naar locaties, die zijn van te voren al in mijn hoofd vast gelegd en heb ik tijd zat gehad om te bepalen hoe ik de foto ga maken. Als het zover is is het vaak simpelweg vastleggen wat ik in mijn hoofd heb. Langs sommige locaties loop ik soms jaren lang eer ik ze fotografeer.

Uiteraard ga ik ook zeer regelmatig ondergronds zonder camera. Vaker zonder, dan met camera. Gewoon alleen om te genieten van de rust en stilte maar ook regelmatig in goed gezelschap. Gewoon voor de gezelligheid of om kennis uit te wisselen of samen eens te filosoferen over een ondergrondse situatie die ik niet kan verklaren. In het verleden ben ik bij verschillende projecten betrokken geweest, heb eigen onderzoek gedaan of heb ik geassisteerd bij onderzoeken. Al ruim anderhalf jaar ben ik, samen met Jacques, met een grote inventarisatie in de zonneberg bezig. Waarschijnlijk zijn we nog anderhalf jaar bezig eer we klaar zijn en onze bevindingen kunnen neerschrijven. Er is ondergronds nog genoeg te doen.

Foto : Herman Langen

***Jouw foto op de voor- of
achterpagina van de
volgende editie?***

Stuur je mooiste foto naar :
info@maastrichtdigitaal.com.

Zet in de onderwerpregel :
coverpagina en wie weet staat
jouw foto straks op de voor- of
achterpagina van de volgende
editie.

LET OP: uiterste inzenddatum:
15 juli 2018

www.jilster.nl

